

Vergaderjaar 2023–2024

28 325

Bouwregelgeving

Nr. 267

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 maart 2024

Op donderdag 22 februari is brand ontstaan in een woongebouw in Valencia.

De brand verspreidde zich zeer snel over de buitengevel van het gebouw. Uiteindelijk zijn ruim 130 woningen bij de brand betrokken geraakt. Bij deze tragische gebeurtenis zijn 10 doden en 14 gewonden gevallen.

In de media wordt een verband gelegd met de fatale brand in de Grenfell woontoren in Londen op 14 juni 2017¹. Daar vielen 72 doden en 77 gewonden. Uit onderzoek is gebleken dat de gevelconstructie van de Grenfell-toren destijds niet voldeed aan de geldende voorschriften. Of dat ook geldt voor de gevel in Valencia zal uit nader onderzoek moeten blijken.

De brand in Valencia vormt de aanleiding om uw Kamer een overzicht te geven wat in Nederland sinds de Grenfell-brand in Londen is gebeurd op het terrein van brandveiligheid.

Inventarisatie risicovolle gebouwen

In het Verenigd Koninkrijk is direct na de Grenfell-brand een groot onderzoek gestart (Grenfell Tower Inquiry). Vooruitlopend op het onderzoeksrapport heeft mijn ambtsvoorganger op 30 november 2018 alle gemeenten in Nederland gevraagd om de meest risicovolle gebouwen in de gemeente te inventariseren en er vervolgens op toe te zien dat eigenaren van deze gebouwen onderzoek uitvoeren naar de brandveiligheid van de gevels en wanneer noodzakelijk maatregelen nemen om de veiligheid te waarborgen². Om gemeenten daarbij te helpen is in opdracht van BZK een protocol met risicotool ontwikkeld.

¹ NOS | Brand in Valencia doet denken aan Grenfell, maar experts hier niet ongerust

² Kamerstukken II, 2019–2020, 28 325, nr. 212

Op 14 december 2021 is uw Kamer over deze inventarisatie op de hoogte gesteld. Uit de representatieve steekproef onder de 80 gemeenten volgt dat nagenoeg alle gemeenten de inventarisatie hebben afgerond. Het aantal gebouwen waarbij uiteindelijk maatregelen nodig bleken, is beperkt en gemeenten zien toe op de uitvoering daarvan³. In de berichtgeving van de NOS over de brand in Valencia¹ stelt de directeur van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland dat alle gebouwen die echt onveilig waren nu zijn aangepakt.

Adviezen ATGB

Op 30 oktober 2019 is het «Grenfell Tower Inquiry Phase 1 Report» gepubliceerd. Mijn ambtsvoorganger heeft vervolgens de Adviescommissie Toepassing en Gelijkwaardigheid Bouwvoorschriften (ATGB) gevraagd om aan te geven hoe de Engelse bevindingen zich verhouden tot de Nederlandse regelgeving en of er aanleiding is tot acties in Nederland. Dit advies is op 14 april 2020 naar de Kamer gestuurd⁴. De aanbevelingen van de ATGB zijn allemaal overgenomen⁵. Deze aanbevelingen hadden onder andere betrekking op de brandveiligheidsregelgeving voor gevels, verbetering van de kwaliteitsborging in het bouwproces en voorlichting aan bewoners. Over de voortgang van de uitwerking van deze aanbevelingen is uw Kamer een aantal keer geïnformeerd, meest recent op 12 april 2022 (Kamerstuk 28 325, nr. 237) en 20 december 2023 (Kamerstuk 28 325, nr. 265). Ten aanzien van de genoemde aanbevelingen informeer ik u hieronder verder.

Brandveiligheidsregelgeving voor gevels

In het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn er strengere eisen opgenomen voor de brandveiligheid van de gevel bij nieuwbouw gebouwen boven de 50 meter waarin wordt geslapen en boven de 30 meter als in die gebouwen personen verblijven die verminderd zelfredzaam zijn⁶. Deze eisen treden naar verwachting in werking op 1 januari 2026, nadat er een uitgebreide testmethode voor gevels beschikbaar is.

Verder wordt de norm NEN 6068 (de norm voor de bepaling van de weerstand tegen branduitbreiding) dit jaar verduidelijkt op mijn verzoek. Daarbij komt een toelichting in de vorm van een praktijkrichtlijn NPR 6668. Hierin wordt verduidelijkt dat bij de bepaling van de weerstand tegen branduitbreiding rekening gehouden moet worden met brandvoortplanting via gevel- en dakconstructies en holle ruimtes (zoals een spouw)⁷.

Een verbetering van de kwaliteitsborging in het bouwproces

In samenwerking met het Nederlands Normalisatie instituut (NEN) heb ik het kennisplatform «brandveiligheid gevels» opgezet. Jaarlijks wordt een seminar georganiseerd waarbij actuele inzichten en ontwikkelingen op gebied van brandveilige gevels worden gedeeld met de bouwsector. Daarnaast wordt het borgingsprotocol brandveilige gevels⁸ verder uitgebreid naar de laatste inzichten. Ik verwacht de nieuwste versie dit jaar nog te publiceren. Met dit borgingsprotocol hebben bouwers, adviseurs

³ Kamerstukken II, 2021–2022, 28 325, nr. 234

⁴ Kamerstukken II, 2019–2020, 28 325, nr. 212

⁵ Kamerstukken II, 2019–2020, 28 325, nr. 213

⁶ Staatsblad 2023, 426

⁷ Kamerstukken II, 2023–2024, 28 325, nr. 265

⁸ Kamerstukken II, 2021–2022, 28 325, nr. 237

en bouw- en woningtoezicht handvatten om de brandveiligheid van een gevelconstructie te beoordelen.

Voorlichting aan bewoners

In mijn opdracht is door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) een leidraad ontwikkeld waarmee gebouweigenaren worden ondersteund bij de borging en verbetering van de brandveiligheid van woongebouwen. Deze leidraad is gepubliceerd in 2023⁹. In deze leidraad is ook aandacht voor het informeren van de bewoners over de brandveiligheid en het doen van ontruimingsoefeningen.

Brandveiligheid bij optoppen

In de berichtgeving over de brand in Valencia is door de directeur van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland zijn zorg uitgesproken over de brandveiligheid bij het optoppen van gebouwen. Ik neem deze zorg serieus, maar ben nog in afwachting van een breder onderzoek door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) over de mogelijke brandveiligheidsrisico's bij verduurzaming, verbouw en tijdelijke bouw¹⁰. Hierbij wordt ook het optoppen van gebouwen beschouwd. Dit onderzoeksrapport verwacht ik eind maart. In mijn brief van 20 december 2023 heb ik beschreven, dat ik in overleg met onder andere Brandweer Nederland en de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland vervolgens zie welke vervolgacties nodig zijn.

Ook laat momenteel een onderzoek uitvoeren naar de regels die vanuit het Besluit bouwwerken leefomgeving volgen voor het optoppen van gebouwen en naar de belemmeringen, die de praktijk ervaart bij de toepassing van deze regels. Ik informeer u hier voor de zomer over.

Tot slot

Ik vind de brandveiligheid van gebouwen belangrijk. Daarom heb ik naar aanleiding van de Grenfell-brand diverse acties genomen ten aanzien van bouwregelgeving. Naleving van deze regelgeving blijft cruciaal. Ik wacht het onderzoek uit Spanje af. Als daar evidente zaken uit komen die relevant zijn voor Nederland, dan zal ik u zo spoedig mogelijk informeren.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.M. de Jonge

⁹ Leidraad voor brandveilig beheer van woongebouwen – Nederlands Instituut Publieke Veiligheid

¹⁰ NIPV | Branden in gebouwschil woningen (lopend onderzoek)